

MELLÉKLETEK

**Kimutatás a Pénzügyminisztériumnak bejelentett romániai magyar
vállalatokról, érdekeltségekről
Budapest, 1949. április**

Sorsz.	A bejelentő tulajdonos		Az államossított vállalat		Részvény darabsz.	Tulajdonjog %-ban	Telephelye	Cégszerű átnevezése	Lakhelye	Az államossított vállalat Cégszerű átnevezése	A bejelentő tulajdonát képező rész 1943. XII. 31-i pengő értéke	Jegyzet
	Neve	Lakhelye	Neve	Lakhelye								
1.	Aczél Marcell	Bp., V. Hold u. 8.	Gees-Kreyer Kandia	Temesvár	35 175						1.470.-	
2.	Székelyi Nagy Sándor és neje	Kaposvár, Arany J. u. 49.	Almásvölgyi Szénbánya Rt.	Kolozsvár	480	98,5%					3.000.000.-	
3.	Magyar Ált. Hitelbank	Bp., József Nádor u. 2.	Dermata	Kolozsvár		31,44%					21.403.409.-	
4.	Vékás Lajos dr.	Győrszentmárton, Petőfi u. 4.	Minerva Trensvánia	Kolozsvár	21 5						6.070.-	Irod. és Nyomda Rt. Bank Rt.
5.	Balkas Elek dr.	Bp., Passerét u. 16. sz.	Borszék-Fürdőüzem	Szárhegy, Dűró							26.000.- 600.000.-	Ingatlan, telekkönyvi tulajdonok
6.	Farkas László dr. Fonóciére Általános Biztosító Rt.	Bp., VIII. Böksey J. u. 36. Bp., Sas u. 10.	Ady Harisnyagyár Agricola-Poncziére Általános Biztosító Intézet	Kolozsvár	3.183 8.132	50,5%					105.000.-	
8.	Első Magyar Általános Biztosító Társaság Farkas Dezsőné	Bp., VIII. Üllői út 4.	Első Erdélyi Általános Biztosító Rt.	Bukarest Kolozsvár	25.000	25,5%					300.000.-	
9.	Örv. Grünwald Mórné, Farkas Dezsőné	Eger, Csiky S. u. 42.	Grünwald testvérek	Nagyvárad		20,5%					100.000.-	
10.	Gazdák Biztosító Szövetkezete	Bp., IX. Üllői út 1. sz.	Minerva Biztosító Rt.	Kolozsvár		100,5%					661.045.-	665.534 P kiliánbőző készítéskövetelés is
11.	Örv. Csamádý Fálné, sz. Kovács Anna Bérecy Józsefné, sz. Kovács Erzsébet Képpró Sándorné, sz. Kovács Róza	Bp., XI. Boeskey utca 17. Bp., Rákosszegy Baross u. 17. Sackai, (Bihar m.) Vasút u. 22.	Malom, ház, telek. Volt Kovács Bélánt tulajdona			25,5%					300.000.-	
12.	Dávid Erviné, sz. Schull Jenénné	Bp., IV. Szépl. u. 5. sz.	Schull Kenedlyár	Kolozsvár		16,98%					1.666.666.-	
13.	Szántó Bélánt	Bp., V. Teleki Pal. u. 24.	Soreani Szénbánya	Egrees	240.000						336.000.-	
14.	Mayercsik József	Kispest, Dampjanich u. 2.	Szamosvölgyi Tarhonya és Tésszagyár	Kolozsvár		75,5%					51.750.-	

15. Koch Károly	Bp., V. Pannónia u. 17/a.	Egerezsi Gipszár és Vagyongyek Rt.	Kolozsvár	100.-%	800.000.-
16. Pannónia Kender és Lenipari Rt.	Bp., V. Sas u. 20-22.	Pannónia Kender és Lenipari Rt. Bőrvely	Szatmárnémeti	100.-%	1.649.000.-
17. Mandula Inre	Bp., VI. Dessewffy u. 28.	Mandula Zsigmond Családjágyár Rt.	Kolozsvár	16.66%	10.000.-
18. Konrad Ferencné	Bp., Bösszörményi út 36/b.	Carol Kenyeres S. A.	Brassó	16.66%	33.000.-
19. Fazek Gyula	Bp., IX. Abel Jenő u. 21.	Minde de Caribuni din Sălaj S.A.	Nagybánya	12.-%	1.200
20. Szakács Lejos dr.	Bp., I. Krisztina krt. 149.	Bissini Sándor utóda	Kolozsvár	100.-%	522.853.-
21. Szegedi Pálné sz. Schreiber Livia dr.	Bp., II. Branyiszák u. 11. c.	Schodol Erdőipari Rt.	Beleányos.	21,7%	300.000.-
22. Meszkovics Béla dr. Meszkovics Miklós dr., Tócsk Gáborné, szül. Meszkovics Zsófia	Bp., II. Bolyai u. 3. sz.	Vegyi és Élelmiszeripari Rt.	Nagyvárad	50.-%	8.000.000.-
23. Hollós Gábor	Bp., VI. Benczur u. 89/b.	Szatmár-Nagybányai Vasút Rt.		500	25.000.-
24. Back Bernát	Bp., II. Malinowszky fasor 57.	Dermata Bőrgyár. Brassó Rt.	Brassó	10	185.-
25. Sándor István	Debrecen, II. Hahliási u. 44.	Kiszegőbank és Takarékpénztár és Hitelbank Takarékpénztár Erdélyi Bank Rt.	Nagyenyed Kolozsvár Tovis Kolozsvár	615 2 38- 4	5.123.- 38- 38- 50.-
26. Sipos János	Hódmezővásárhely, Imre u. 19.	Fehérvári és Mayer Rt.	Nagykároly	2.-%	6.000.-
27. Adorján Domokos dr. Szende Katalin	Bp., Erzsébet krt. 13.	Transylvanica Filmszínház.	Marosvásárhely		40.360.-
28. Dr. Dénes Enriéné, dr. Szende Katalin	Bp., II. Darányi u. 5.	Klein Lipót és Fiai Szasz-élesztőgyár		50.-%	
29. Horvátzy Károly	Újpest, Somogyi Béla u. 11.	I. C. Bojko cég	Készítváshely	50.-%	200.000.-
30. Glebus Rt. Nyomdaei Műint.	Bp. Aradi u. 8.	Heilikon Soc. pe Act.	Temesvár		25.690.-
31. Máté Pál	Pécs, Buzássy Abel u. 4.	Szármenesztő Ipari és Ker. Rt. Nagyvárad		25%	100.000.-
32. Osv. Georget Mihályné, sz. Leagyei Margit	Bp., Erzsébet krt. 16.	Leagyei Albert Nyomda	Kolozsvár		19.800.-
33. dr. Mezey Mihály	Posszeuzerszsbet, Klapka u. 32.	Apolló Filmszínház Kft., Máthé Pál	Nagyvárad		40.000.-
		Minerva Nyomda és Irodalmi Műintézet Rt.	Kolozsvár		1.000.-

Gépjármű, bútorgyár és fűtőeszközök felszerelésekkel.
Gépek és üzemi felszerelések. Mozgókocszínház teljes berendezése

34.	Ecsedi Géza gyám, Ecsedi Rezső kiskorú	Bp., VIII. Vas u. 6. II. 12.	Török Vilmos Műmalom	Kolozsvár	1/3	160.000.-	
35.	Rohérvári Ferenc és Mészárosy Andor	Válhaj, Szatmár vármegye Budapest	Fűrésztelep és Cementárny Üzem	Nagykároly	100%	300.000.-	
36.	Magyar Államias Hitelbank	Budapest	Államias Hitelbank Rt. Marosvásárhelyi Tkpénzár. Szatmárnémeti Tkpénzár. Összesen:	Brassó Marosvásárhely Szatmárnémeti	84,8% 61,8% 52,8%	4.574.000.- 748.000.- 721.000.- 6.043.000.-	
37.	Vasmegevi Cukorgyár Rt.	Sárvár	Wollindustrie Aktiengesellschaft	Temesvár		1.076.990,62	Idegen valuta és pengőkövetések.
38.	Magyar Cukoripar Rt.	Bp., V. Zrínyi u. 14.	Indumin Rt.	Marosvásárhely, Bukarest	100%	25.595.000.-	
39.	Ascher Pál	Bp., V. Vörösmarty u. 5.	Dermata Művek Bőr- és Cipőgyár Rt.	Kolozsvár		1.418.250.-	
40.	Meister Szappangyár	Bp., IX. Soroksári u. 47-49.	Gibek Benő és Fiai Olajgyár Érmihályfalva	Kolozsvár		555.156,03	Olajgyári berendezés, olaj és melléktermék
41.	Magyar Képzőművészeti Művészter	Bp., VII. Dob. u. 75-81.	Urlikány-Zsitvölgyi Műgyár Köszvénya Magyar Asphalt Rt. Bitumen Rt. Hirsch Mihály Út. és Vasútép. Rt. Összesen:	Bukarest Nagyvárad Nagyvárad	100%	1.300.000.- 180.000.- 8.932.107.-	Roman neve Petrosani S.A.R. Buc.
42.	Bánffy Dániel	Bp., II. Lortantffy Zs. u. 5.	Célonmenetkezési Üradalom és Grassel Gy. Rt. Gödöllői Erdőgazdálkodó Rt. 36.000 kat. hold erősség fafel- termelési joga Összesen:	Rabosnya	30%	500.000.- 900.000.- 1.500.000.- 2.900.000.-	Úthengerítő gépek. Paloșilva, Maros- Torda vármegye
43.	Juhász László	Ózdi, Újtelep 134.	Kolozsvári Husztrungyár Kft.	Kolozsvár	20%	140.000.-	
44.	Mohár Károly, és Mohár Károlyné	Bp., II. Trombitás u. 17. Bp., Dob. u. 75-81.	Aragoni Művek Rt. 7 városban létesített szálloítók, prodiák, építkezés	Marosvásárhely	87%	250.000.-	
45.	Magyar Közlekedéstechnikai Művészter	Bp., Dob. u. 75-81.	Celuloid Képgyár Rt.	Nagyvárad	50%	160.000.- 3.350.000.- 75.000.-	Berendezés, felszerelés, épületek, építkezés.
46.	Orv. Blaver Endréné	Debrecen, Ságvári Endre 6.	Fabrikát de Caucouc S.A.	Brassó		5.780.000.-	
47.	Magyar Rungvanygyár Rt.	Bp., X. Kerepesi út 17.	Uzvele Chimice Române S.A.	Bukarest	2%	1.390	

48.	Debreceni Helyiustár Rt.	Bp., V. Tükör u. 3.	Nagyvárad	Városi Vastár Rt.	Nagyvárad	43.898,34
49.	Nitrokémia Ipartelep Rt.	Bp., V. Nádor u. 21.	Földgazdai Felhasználási Rt.	Korvelőráfa		3.977.968,66
50.	Magyar Vastóforgalmi Rt.	Bp., V. Tükör u. 3.	Auciliera pt. Tráfico CFR	Bukarest	583.556,22	
			Auciliera pt. Tráfico CFR	Bukarest	2.307.433,49	Kpenz., idegen valuta
			Nagyvárad Belnyes-Vasakohi	Bukarest	82.917,37	kocsipark
			Vasár Rt.	Nagyvárad	37.849	1.015.808,24
			Nagyvárad Városi Vastár Rt.	Nagyvárad	14.324,28	vilamoskocsik
			Városközi Autószállítási	Kolozsvár	10.350	1.150.125,-
			Vállalat Rt.	Nagyvárad	3.830	240.000,-
			Bihari Kőbánya Rt.	Nagyvárad		240.000,-
			<i>Összesen</i>			<i>5.394.164,60</i>
51.	Pesti Magyar Kereskedelmi Bank	Budapest, V. Nádor u. 9.	Erdélyi Kereskedelmi Bank Rt.	Kolozsvár	10.000	1.000.000,-
	<i>Pénzügyintézet</i>		Máramaros megyei Kereskedelmi Bank Rt.		2.499	
			Szatmárnémeti Kereskedelmi Bank Rt.	Máramaros megyei	4.112	249.941,12
			Szatmárnémeti Kereskedelmi Bank Rt.	Szatmárnémeti	4.808	480.800,-
			Székesfehérvári Kereskedelmi Bank Rt.	Máramaros megyei	5.000	500.000,-
			Erdélyi Bank Rt.	Kolozsvár	18.808	
			és fiókjai		2/3	656.422,-
			Carsten Cigaretta Rt.	Nagyvárad	38.250	3.442.500,-
			Vesta Vegyipari és Gyógyszer Rt.	Nagyvárad	1.500	25.521,-
			Petroșani S.A. pt. Expl. Miner de Cărbuni			99.540,-
			<i>Összesen</i>			<i>6.454.794,12</i>
52.	Magyar Kereskedelmi Bank Rt.	Bp., V. Nádor u. 9.	Biharmegyei Takarékpénztár Rt.	Nagyvárad	5.192	
			Marosvásárhelyi Takarékpénztár Rt.	Marosvásárhely	102/150	259.634,-
			Lezámolóbank		23.934	478.680,-
			Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt.	Kolozsvár	34.955	699.100,-
			Temesvári Bank és Kereskedelmi Bank Rt.	Temesvár	15.387	98.910,63
			<i>Összesen</i>			<i>7.596.294,63</i>
53.	Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület	Bp., IV. Deák F. u. 5.	Szatmárnémeti Gazd. Bank Rt.	Szatmárnémeti	10.181	356.198,-
			Nagyvárad Takarékpénztár Rt.	Nagyvárad	8.646	170.833,-
			Utvarhelymegyei Takarékpénztár		2/3	
			Székesfehérvári Takarékpénztár	Székesfehérvár	11.589	150.890,-

68.	Elővest-Pétegy Magántelefon Rt.	Bp., V. Tükör u. 3. sz.	Különböző városokban telefonállomások	50%	86.709,50	Kendőszármillió pengő!
69.	Hungária Vegyi és Kohóművek Rt.	Bp., V. Árpád u. 7.	Hungária Rt. telepe és Olom és Csilámbánya Rt.	100%	200.000.000.	
70.	Urkány-Zsallói Magyar Kőszénbánya Rt.	Bp., Bajcsy-Zsilinszky u. 16.	Petrossani S.A.R.	Bukarest.		Lásd 41 t. a. Kozl. Min. bejelentése alpj.
71.	Magyar Acéllángvár Részvényt. Bp.	Bp., XIII., Váci út 95.	Magyar Acéllángvár Rt. Főtelepe	Kolozsvár	3.754.363,-	Kelenfalva, Újváros, Kvár., Corvin tér 3.
72.	Orsz. Társadalombiztosító Intézet	Bp., Fiumei út 19/h	Románia területén fekvő intézeti ingatlanok		1.789.250,-	
73.	Orsz. Közegészségügyi Intézet	Bp., Gyáli u. 216.	Erdély területén lévő intézetek és egészségházak		- ? - ? - ? -	Lásd a csatolt ért. nélk. kimutatást
74.	Magyar Állami Szénbányák Rt.	Salgótarjánai Bányavag. Rt.	Feketeerősi Üveggyár Rt. Igazgatóság	Élcsed	45.825	Kolozsváradott fűrés- berendezések
75.	Erdélyi Magyar-Olasz Ásványipar	Románia	Volt Adler Testvérek Kolozsvári Olajtelepe, volt Nemzetközi Cépkereskedelmi Rt. volt Friedmann, Kőolajipari Rt. Dés	Kolozsvár	210.000,-	Ingatlanok és berendezések, 1941- es vételár
76.	Magyar Gyanta, Erdély- és Vegytermékek	Bp., IV. Veres Pálné u. 17.	Nagyváradai árutraktára		38.171,20	Nyersanyag és arutraktár értéke
77.	Magyar Földművelésügyi Minisztérium	Bp., Kossuth L. tér 11.	Erdélyi növényegészségügyi körzetek hivatalai		50.156,38	Biotörzsfelzáró és anyagtrakt. értéke
78.	Magyar Földművelésügyi Minisztérium	Bp., Kossuth L. tér 11.	Tejipari Gyártelep Dreher Hagenmaacher Sörgyár Rt.	Szatmárn., Árpád u.	32.945,58	
79.	Winkler Sándor	Bp., V. Teleki Pál u. 13.	Nagyváradai Borfőzészeti Kft.	Nagyvárad	500.400,-	
80.	Nehézipari Központ	Bp., V. Nádor u. 36.	Gauz és Türes Rt. Csilámbánya és Csilámföldolgozó Üzeme Gauz és Türes Rt. Csilámbánya	Nagyvárad	60.000,-	
81.	Magyar Alumíniumtár, Fennhívezési Központ	Képviselet Budapestban	Erdélyi Földgáz Rt.	Budapest	7.140	
82.	Erd. Jp. Munkaszervező Int.	?	?		1.990	1.990.000,-
83.	Hungária Vegyi és Kohóművek Rt.	?	?		2.000	
84.	Jpári Munkaszervező Intézet	?	?		10	

85.	Szilgárdi Kőszénbánya Rt.	?	"	300
86.	Urbány-Zsilvölgyi Magyar Kőszénbánya Rt.	?	"	360
87.	Weiss Manfred Acél- és Fémművek Rt.	?	"	2.000
88.	Ipari Munkaszervező Intézet	?	Erdélyi Munkaszervező Int.	2.500.000.-
89.	Ipari Munkaszervező Int.	?	Szekelyföldi Vilámosság Rt. Budapest	1.712.000.-
<i>Összesen</i>				209.430.214,11

MOL Gazdasági Levéltár, a Pénzügyminisztérium Nemzetközi Jogi Főosztálya iratai, XIX-L-14, 110. doboz, sokszorosított gépjárat.

**A Pénzügyminisztérium kimutatása
a magyarországi vállalatok bejelentett romániai
érdekeltségeiről**

Budapest, 1952. január

0.02344/62/1 sz

*Dr. Keleti és Murányi Vegészeti Gyár Rt.
Biró & Co., Bucuresti.*

A magyar vállalat érdekeltisége 50%.

A vállalat a lysoform-jogok kihasználására létesült, tényleges gazdasági tevékenységet kifejtő szervként alakult.

Az érdekeltiség feletti rendelkezési jog a jelenlegi vezetőség részvére nincs biztosítva.

Hitelező érdekeltiség nincs.

Út- és Vasútépítő N.V.

Bitumen, Aszfalt és Általános Burkoló Vállalat Rt., Nagyvárad

Alaptőke: P 280.000.- (megoszlása ismeretlen).

A vállalat a Magyar Aszfalt Rt-nak leányvállalata volt, melynek valóságos értékét 1943. év közepén 1,200.000 pengőre becsülték.

Az érdekeltiségi részvények a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank letétében őriztetnek.

1945. év folyamán a vállalat a CASBI ellenőrzése alá került, amely alól 1948. tavaszán szabadult fel. Ezután a céget államosították és további sorsáról a magyar vállalatnak nincs tudomása.

Magyar Ruggyantaárugyár Rt.

*Fabrica de Cauciuc Soc. An. pentru Industria Electrica și Chimică,
Braşov, Strada Mihaiu Viteazul 144.*

A vállalat 1943. december 31-i mérlege szerint tiszta vagyona 170.000.000,- lej (a 3.40 = P 5.780.00,-)

A vállalat szerint a gyár háború előtti értéke kb. 500.000,- \$ volt.

A felszabadulás előtt a vállalat 15.000 db részvényéből 5.870 db szerepelt a Magyar Ruggyantaárugyár Rt. nevéen, míg a többi részvény a következő nevek alatt nominalizáltatott:

Creditanstalt-Bankverein Magyarországi Fióktelepe,	
Budapest	4.500 db
Sirius A.G., Zürich	1.700 db
Schweizerische Bankgesellschaft,	
Zürich	1.650 db
Ştefan I. Dumitrescu, Bucureşti	200 db

Ezek a részvények azonban teljes egészükben a vállalat tulajdonát képezték.

A Creditanstalt Bankverein Magyarországi Fióktelepe nevéen szereplő 4.500 db részvényt annakidején egy fiktív adás-vételi megállapodás alapján ruházták át a nevezett bankintézetre és ezeket a részvényeket a felszabadulás után, mint német vagyont a Romániai Szovjet Vagyonkezelőség vette át.

A külföldi cég gumiáru gyártásával foglalkozó iparvállalat.

Az érdekeltséget képező részvények a Schweizerische Bankgesellschaft nevéen álló 1.650 db kivételével, melyek ezen utóbbi őrizetében vannak, a bukaresti magyar követségnél helyeztetek letétbe.

Az érdekeltség feletti rendelkezési jog a vállalat államosítása következtében megszűnt.

Hitelezői érdekeltség: 23.451,38 Ft. és háború előtről 3.860.242,35 lej összegű tartozás.

A 8.400/1946 számú rendelet alapján bejelentés nem történt.

Zwack J. és Társai
Fabrica de Lichior Zwack Societate Anonimă, Arad,
Strada Mircea Stănescu 1-3.

Alaptőke: 2.450.000 lej (350 drb á 7.000 lej n.é. részvény)

A magyar vállalat érdekeltsége 175 drb részvény (50%).

Likörgyár melyet a háború alatt bombatámadás ért, súlyos károkat szenvedett és 1948. augusztus 5-i közlés szerint államosították olyképpen, hogy egy ottani másik épségben maradt likörgyárba beolvasztották és ezek az összevont gyárak működésüket most „FLORA” Fabrica

de Rom Licheoruri S.A. Arad (Bulevardul Regele I. Ferdinand No 33.)
cím alatt folytatják.

Egyesült Izzólámpa és Villamossági Rt.
Fabrica Românească de Becuri Tungstam S.A.R., Bucuresti

Alaptőke: 16.700.000,- lej
A magyar érdekeltség 100%-os.
Államosítva.
Operatív szerv.
A 8.400/1946. számú rendelet alapján történt bejelentés szerint az
alaptőke 15.000.000,- lej

Salgótarjáni Üvegyár Rt.
Feketeerdői Üvegyár Rt., Feketeerdő.

Alaptőke: 200.000,- P (2.000 db á 100,- P n.é. részvény)
A magyar vállalat érdekeltsége 1.000 db részvény (50%).
Tényleges ipari és kereskedelmi tevékenységet kifejtő gyár.
Az érdekeltségi részvények a vállalat letételében a Pesti Magyar
Kereskedelmi Banknál vannak elhelyezve.
Az állami kezelésbe vett vállalat felett a magyar cég rendelkezési
joga megszűnt.

Hitelezői érdekeltség: 361.693,19 P, továbbá az 1943. évi nyereség,
miután ezen összeg új befektetésekre használtatott fel és ezáltal emelte
a gyár vagyoni állagát. Ezen követelés 86.372,61 P.

A Feketeerdői Üvegyár Rt-t 1941.márciusában vásárolta meg a
Salgótarjáni Üvegyár Rt. és a Tokodi Üvegyár Rt. 50-50%-os alapon
a Biharmegyei Takarékpénztártól. Az 1944. év folyamán a gyár újra
román uralom alá került, majd a magyar cég tudomása szerint a román
állam állami kezelésbe vette.

Tokodi Üvegyár Rt.
Feketeerdői Üvegyár Rt., Feketeerdő.

Alaptőke: 200.000,- P (2.000 db P 100,- P n.é. részvény).
A magyar vállalat érdekeltsége 1.000 db részvény (50%).

Tényleges ipari és kereskedelmi tevékenységet kifejtő gyár.
A magyar vállalatnak rendelkezési joga nincs.
Hitelezői érdekeltség: 1944. december 31-én 487.405,11 P.
Az érdekeltségi részvények a vállalat letétében a Pesti Magyar
Kereskedelmi Banknál vannak letétben.
Az érdekeltségi részvényeket a magyar cég 1941-ben vásárolta.
A felszabadulás után a Feketeerdői Üveggyár Rt. a CASBI kezelé-
sége ment át.

*Magyar Országos Szövetkezeti Központ Likvidációs Osztály
Hangya Központ, Nagyenyed*

Szövetkezeti üzletrész érdekeltség 5.000,- lej

*Globus Nyomdai Műintézet Rt.
Helicon S.p.A. Tipográfia, Timisoara*

Saját tőke: 50.000.000,- lej
Tényleges ipari tevékenységet végző társaság.
A magyar tulajdonban lévő érdekeltség: 8.683 db részvény.
A magyar tulajdonban lévő részvények a Banca Republici Populară
Română, Timișoara, cégnél vannak letétben.
Az érdekeltség feletti rendelkezési jogosultságot a vállalat nem
ismeri.
Hitelezői érdekeltség nincs.
A részvényállomány 1937. év óta történt alakulása ügyében a
vállalat az alant idézett feljegyzést adta át.
A 8.400/1946. számú rendelet alapján történt bejelentés szerint:
a részvények névértéke á 500,- lej,
a magyar érdekeltség 4,341.500,- lej
cég: Helicon S.A. Institut de Arte Grafice,
letéti hely: Banca Timișoarei și Soc. Com. pe Acțiuni.

Feljegyzés
a Helicon Nyomdai Intézet Rt. részvény ügyében.

A Globus Nyomdai Müintézet N.V. még az 1930-as években érdekeltséget vállalt a Helicon S.A. Institut de Arte Grafice (Helicon Nyomdai Intézet Rt., ezelőtt: Helicon Bánáti Nyomda Rt.) temesvári cégnél

1937. évben a Globus nyomda részvény-érdekeltsége 8.683 db részvény volt. Ugyanebben az esztendőben Jávor József, a Helicon igazgatója a tulajdonában levő Helicon részvénytől 3.750 db részvényt átadott a Globus nyomdának oly módon, hogy a Temesvári Bank és Kereskedelmi Rt.-nél Jávor József részvénybefizetési számláján mutatkozó tartozást (375.000,- lej) a Globus nyomda átválalt. Ez a 3.750 db részvény azonban nem került a Globus nyomda birtokába, hanem – amint dr. Radó Gyula igazgatósági tag a Globus Rt.-vel írásban közölte – e részvénytől Jávor József bizalmi letétében maradt és ezek után elővételi jogok, stb. nem gyakorolhatók. Erre való tekintettel a Globus Nyomda Rt. által kimutatott Helicon érdekeltség 8.683 db részvénytől szerepel. Ez a részvénytől a Temesvári Bank és Kereskedelmi Rt.-nél van letétben.

1943. december havában a Helicon alaptőkeemelését hajtott végre, amely szerint alaptőkét 15.000.000 lejre emelte fel, mely 150.000 db, egyenként 100 lej névértékű részvényből állott.

Az 1943. decemberi alaptőkeemelés alkalmával a Temesvári Bank és Kereskedelmi Rt.-nél letétben levő 8.683 db részvény után a Globus nyomda elővételi jogát gyakorolni akarta, azonban ettől a Helicon igazgatósága őt elütötte.

1946. márciusában a Helicon nyomda újabb alaptőkeemelését hajtott végre, amikor is 15.000.000 db á 100 lej névértékű részvényt összevont 5/1 arányban 30.000 db részvényre. Az ily módon összevont részvények minden egyes darabja után 1 1/6-od részvényt adták át a régi részvényeseknek. Ezen az alapon a részvények száma 65.000 db á 500,- lej névértékű részvényre emelkedett fel. A hiányzó 35.000 db részvényt ugyancsak a régi részvénytulajdonosoknak felajánlották megvételre 500+150 lej árban, azonnali készpénzfizetés ellenében. A

Globus nyomda részvényelővételi jogát gyakorolni óhajtotta és a Nemzeti Banktól kérte a részvények átvételéhez szükséges lej-összeg rendelkezésre bocsátását, a Nemzeti Bank azonban ezirányú igénylését elutasította. Tekintettel arra, hogy a Temesvári Bank és Kereskedelmi Rt.-nél még az 1940-es évek elejéről, a Globust megillető osztalék és szindikátusi járulék fejében cca 138.000,- lej követelés állott fenn, ezen összeg erejéig 212 db részvényt bocsátottak a Globus rendelkezésére.

Ez alapon tehát a Globus nyomda részvényérdekeltsége a Heliconnál a következőképpen alakult:

Bizalmi letétben van 3.750 db régi részvény	750 db új részvény
Temesvári Banknál elfekszik letétként	
8683 db régi részv.	1736 3/5 új részvény
Az 1736 3/5 db részvény után a régi részvényeseknek díjtalanul rendelkezésre bocsátott részvény mennyiség	1736 3/5 új részvény
Részvényelővételi jog alapján rendelkezésre bocsátott részvény mennyiség	212 új részvény
összesen	4434 1/5 új részvény

A rend kedvéért megjegyezzük, hogy úgy az első, mint a második alaptőke emelés alkalmával a Globus nyomda az őt ért sérelemmel kapcsolatban jogfenntartást jelentett be.

Tekintettel arra, hogy a Globus nyomda sem a Helicontól sem a Temesvári Banktól a részvényállomány alakulása ügyében mind ez ideig megbízható értesülést nem kapott, a részvény mennyiségre vonatkozó adatokat fenntartással közöljük.

Budapest, 1948. szeptember 15.

*Magyar Cukoripar Rt.
Indumin Rt. București, Calea Victoriei 100.*

Részvényállománya 13.750 db.

Az Indumin Rt. tulajdonát képezi a botfalusi (Bod) és marosvásárhelyi (Tg. Mureș) cukorgyár a hozzájuk tartozó melléküzemekkel és gazdaságokkal. Értékük a vállalat becslése szerint 6 millió dollár.

Tényleges gazdasági tevékenységet kifejtő vállalatok.

Fenti részvényállomány a Brassói Hitelbanknál az Indumin Rt. letétében van elhelyezve.

Rendelkezési jog a vállalat jelenlegi vezetősége részére nincs biztosítva.

1948. VI. 16.-án a román államosítási törvény értelmében államosított.

Hitelezői érdekeltség: 26.178.488,- lej (könyv szerint 3.010,53 Ft. értékben)

Hitelezői érdekeltség a Marosvásárhelyi Cukorgyár Rt.-nél: 2.673.111,80 P (valorizációs kikötés nélkül 1.- forint emlékeztető értékkel), valamint a Marosvásárhelyi Cukorgyár Rt. „budapesti számla” 500.000,- P (valorizációs kikötés nélkül 1.- forint emlékeztető értékkel)

*Ganz Waggon és Gépgyár N.V.
Intreprinderile Ganz S.A.R., București*

Alaptőke: 5.000.000,- lej (50.000 db á lej 100,-)

Tőketartalék: 333.068,48 lej

Nem működő eladási szervezet.

A magyar tulajdonban lévő érdekeltség 100%.

A magyar tulajdonban lévő részvények közül

47.080 db a Magyar Általános Hitelbanknál

420 db a Ganz Bukarestnél

2.500 db F. Falk, Bukarestnél

van letétben.

A magyar vállalat hitelezői érdekeltsége: 27.358.633,14 lej.

A rendelkezési jog a vállalat szerint biztosítva van.

*Minőségi Vetőmagtermeltető N.V.
Mauthner Ödön Magtermelő és Magkereskedelmi Rt., Sibiu*

Alaptőke: 500.000,- lej

A magyar érdekeltség 100%.

Jelenlegi vagyoni helyzetükről a bejelentő vállalatnak nincs tudomása.

Tényleges kereskedelmi tevékenységet kifejtő vállalat.

Az érdekeltségi részvények Romániában vannak letétben, helyzetük közelebbi adatai a bejelentő vállalat előtt ismeretlenek.

Az érdekeltség feletti rendelkezési jog a vállalat jelenlegi vezetősége részére nincs biztosítva.

Hitelezői érdekeltség nincs.

Az érdekeltség fennállását okiratokkal igazolni nem tudják.

Hungária Vegyi- és Kohóművek Rt.

Ólom és Cinkbánya Rt. Nagybánya.

Utoljára ismert alaptőke: 7,800.000,- P

A vállalat jelenlegi adatai a magyar cég előtt ismeretlenek.

Tényleges gazdasági tevékenységet kifejtő szerv, amelynek Nagybányán, illetve környékén igen jelentős bányái vannak, amelyek igen gazdagok érckészletekben, úgy hogy ez az objektum nagyon komoly vagyonságot képvisel.

A magyar vállalat érdekeltsége 100%-os, és részvényei a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál betétben fekszenek.

A vállalatnak rendelkezési joga jelenleg nincs és annak visszanyerése csakis államközi megállapodások révén válhat lehetségessé.

A külföldi vállalat 1944. évben 835.001,97 P összeget követelt a magyar cégtől.

A tulajdoni érdekeltséget a vállalat részvényein felül a vállalat ingatlanaira és bányáira vonatkozó telekkönyvi bejegyzések is tanúsítják.

A vállalat CASBI rendelkezése alatt áll.

A 8.400/1946. számú rendelet alapján történt bejelentés szerint a részvények megoszlása:

260.000 db á 300,- P

Magyar Ruggyantaárugyár Rt.

Palma Cauciuc S.A., Bucuresti, Strada Decebal 20.

Alaptőke: 3.000.000,- lej (3.000 db á lej 1.000,-)

A vállalat érdekeltsége 100% volt, amely politikai okokból 1940-ben a következőképpen nominalizáltatott:

Creditanstalt-Bankverein Magyarországi

Fióktelepe	1.350 db
Magyar Ruggyantaárugyár Rt.	1.400 db
Desider Rácz, București	100 db
Jacques Axenfeld, București	100 db
Stefan I. Dumitrescu, București	50 db

A vállalat kereskedelmi tevékenységet fejtett ki, a Fabrica de Cauciuc S.A. gumigyárnak az eladási alvállalata.

A magyar cég szerint a vállalatnak vagyona nincs és hallomásuk szerint jelenleg felszámolás alatt áll. Tekintettel azonban arra, hogy az érdekelttség birtokosa a „Palma” márkának, ennek a márkának bizonyos eszmei értéket tulajdonítanak.

Az érdekeltségi részvények a Creditanstalt-Bankveren Magyarországi Fióktelepe nevéen állott 1.350 db kivételével, amelyeket, mint német vagyont az oroszok vettek át, a bukaresti magyar követségnél helyeztettek letétbe.

A magyar vállalat rendelkezési joga az államosítás következtében megszűnt.

Hitelezői érdekelttség (a háború előttről) 41,20 RM és 2.042.838,35 lej.

A 8.400/1946. számú rendelet alapján bejelentés nem történt.

*Salgótarjáni Kőszénbánya Részvénytársaság
Petroșani Román Kőszénbánya Rt.*

Alaptőke: 1.410.000.000,- lej (régi) 2.820.000 db á 500,- lej.

A magyar vállalat érdekeltisége: 263.970 db (9.3%).

A külföldi társaság Románia legnagyobb szénvállalata, amely alá számos alérdekelttség tartozik.

A magyar érdekeltséget képviselő részvényekből 70.000 db a vállalat budapesti főpénztárában, 193.970 db a Schweizerische Volksbank berlini pénzügyintézetnél fekszik el, mégpedig e mennyiségből 50.000 db az Ost Montag A.G. berlini letéteként, 143.970 db a Salgó[arjáni kőszénbánya Rt.] letéteként.

A rendelkezési jog a vállalat jelenlegi vezetősége részére elvileg biztosítva van, amelyet azonban őrzési díjak, valamint az Ost Montag felszámolási költségei terhelnek.

Miután a Petroșani Román Kőszénbánya Rt. részvényei névreszóló részvények, és miután a vállalat tulajdonát képező részvénytől a Petroșani részvényeiben 70.000 db 100 pár román állampolgár, 193.970 db pedig az Ost Montag A.G. berlini cég tulajdonaként van nyilvántartva, a tényleges rendelkezési jog gyakorlásához a részvényeknek Romániában történő átírása is szükségessé válnék. Ez az átírás a román jogszabályoknak megfelelő költséggel járna.

1947 február haváig 1,105.294 db Petroșani részvény képezte a vállalat tulajdonát. Ezen időpontban a Kincstár a Szovjetunióknak jóvátételi célokra teendő továbbadás céljából a vállalattól 841.324 db Petroșani részvényt megvásárolt és a magyar részvényérdekeltség ekkor csökkent 263.970 darabra.

A magyar vállalat osztalékkövetelése 1938-1943-ig, valamint 1944 évben kifizetett Petroșani-nyugdíjak, összesen régi 102.047.282,- lej kamatok, 1943. december 31.-től terjedő időre eső, valamint az 1944 január 1-től esetleg kifizetett osztalékok a fenti összegben nem szerepelnek.

1942. október 31-én a magyar részvényes csoport megállapodást létesített a Petroșani Román Kőszénbánya Rt-vel, amely szerint a Részvénytársaság kötelezettséget vállalt arra, hogy a magyar csoport akkor fennállott lei követelését svájci frankban egyenlíti ki, mégpedig 100 lei = 1 svfr. alkalmazása mellett. A magyar részvényes csoport, amely a Salgótarjáni Kőszénbánya Rt. és az Urikányi-Zsilvölgyi Magyar Kőszénbánya Rt.-ből állott, akkor fennállott követeléséből 170.000.000 lej 1.7 millió svájci frank térítésével kiegyenlítést nyert. A fennmaradó követelés kiegyenlítésére azonban már nem került sor.

A magyar vállalat szerint a teljes osztalék lej-követelése a fenti árfolyam alkalmazása mellett svájci frankban volna kiegyenlítendő. Tárgyalásokat azonban ez irányban nem folytathattak.

Az Urikány-Zsilvölgyi és Salgótarjáni Kőszénbánya Rt.-ből álló magyar részvényes csoport az osztalékkövetelésen kívül 1947. évben követelést kívánt támasztani a Petroșanival szemben, abból kifolyólag

is, hogy a Petroşani tulajdonát képező nagybányai aranybánya beruházási munkálatait az 1942–1944. évben a magyar csoport finanszírozta, mintegy 3.8 millió pengő költséggel, mert véleménye szerint ilyen módon a Petroşani jelentős vagyonszaporulathoz jutott. A magyar vállalat ezen igényét is valorizáltan (100 P = 33.33 svájci frank) kívánja érvényesíteni. Tárgyalásra itt sem került sor.

*Urikány-Zsilvölgyi Magyar Kőszénbánya Rt.
Petroşani Román Kőszénbánya Vállalat, Bucuresti*

Alaptőke: 1.410.000.000,- lej (rég.) 2.820.000 drb á 500,- lej.

A magyar vállalat érdekeltsége 272.030 drb részvény. (9.8%)

A külföldi társaság Románia legnagyobb szénvállalata, amely alá számos alérdekeltség tartozik.

A magyar érdekeltséget képviselő részvényekből

106.000 drb. Lombard Odier & Co. genfi bankház safe-jében

100.030 drb. Darier & Cie genfi bankház safe-jében

71.000 drb. a vállalat saját pénztárában van elhelyezve.

277.030 drb.

A rendelkezési jog a vállalat részére biztosítva van. A genfi bankházzal ezidőszerint levelezést nem folytatnak.

Hitelezői érdekeltség nincs.

1939. január elsején a vállalat tulajdonában 1.167.347 drb. részvény volt. Ebből 1947. évben 890.310 drb.-ot eladtak és átadtak a magyar kincstárnak.

A részvényérdekeltség, valamint a kincstár részére történt eladás okirattal igazolható.

*Vadásztöltény,- Gyutacs- és Fémárugyár Rt.
Román Gazdasági és Gépkereskedelmi Rt., Kolozsvár*

1.000.000.- pengő névértékű részvényérdekeltség. Jelenleg felszámolás állapotában van, a rendelkezésre álló adatok alapján nem valószínű, hogy a felszámolás befejezhető lesz és abból vagyoni illetőség maradjon. A Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál vannak letétben.

*Országos Raktárházak Rt.
S.A.R. de Transbordare, Timisoara, (Román Átrakodó Rt.)*

Alaptőke: 3.000.000,- lej (3.000 db á 1.000,- lej)

A magyar vállalat érdekeltsége 90%, de azok tulajdonjogát 1943. december 29-én visszavásárlási jog fenntartásával anyaintézetükre, a Magyar Általános Hitelbankra ruházták át. A részvények 57%-a a Magyar Általános Hitelbankhoz közelálló román állampolgárok tulajdonaként szerepel, a vállalat nevén csak a részvények 33%-a áll.

A részvények 10%-a Temesvár város tulajdonába ment át, a nacionalizációs törvény végrehajtásaként.

Közzraktári vállalat, melynek működése értesülés szerint leállított.

A magyar érdekeltséget képező részvények közül 1.000 db a Magyar Általános Hitelbank temesvári fiókjánál a magyar vállalat letétében feküdt. Ezeket a részvényeket, mint külföldiek tulajdonát képező letétet a Banca Republicii Populare Române, Banca de Stat, București cégnek kellett 1949. január 12-én megőrzés céljából átadni.

Rendelkezési jog nincs biztosítva.

Hitelezői érdekeltség nincs.

A Monitorul Oficialban 1941. III. 13.-án rendelkezés jelent meg, mely szerint a minisztertanács az 1940. X. 22.-i u.n. resiliálási rendelet törvény alapján a Temesvár várossal létrejött szerződést érvénytelennek nyilvánította. A resiliálási rendelet törvény szerint u.i. bármely koncesszió, melyet az állam vagy más közület adott, minden indokolás és ellenszolgáltatás nélkül hatálytalanítható abban az esetben, ha a törvényes rendelkezések ellenére kötött, vagy az államra nézve terhes. Ilyen határozatok a minisztertanács által hozhatók és azok ellen fellebbezésnek helye nincs. Minthogy a vállalat és Temesvár városa között a jogviszony nem koncesszion, hanem kétoldalú magánjogi szerződésen alapult és a Román Átrakodó Rt. működése a városnak tekintélyes hasznot biztosított, a határozatot a magyar vállalat megtámadta, de a város kilakoltatási pere 1942. évben végső fokon a magyar cég ellen dőlt el.

*Hungária Vegyi- és Kohóművek Rt.
Sulfid Ércbánya Rt. Nagybánya.*

Utóljára ismert alaptőke: 300.000,- P (3.000 db á 100,- P)
A vállalat jelenlegi adatai a magyar cég előtt ismeretlenek.
A magyar vállalat érdekeltsége 1.000 db részvény á 100 = 100.000 P.
Az 1.000 db részvényről szóló scrips a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál fekszik.
Hitelezői érdekeltség nincs.
A vállalat a CASBI rendelkezése alatt áll.
Egyéb adatot a bejelentés nem tartalmaz.

A 8.400/1946. számú rendelet alapján történt bejelentésben a vállalat közlése:

„E Rt. bányatelepe ugyan Erdélyben, ehát elcsatolt területen van, azonban a vállalat székhelye Budapesten van és így fenti bejelentésünket csak formailag tesszük meg, épp ez okból eltekintünk a vállalatnak finanszírozási jellegű kölcsönként rendelkezésre bocsájtott összeg bejelentésétől.”

*Magyar Országos Szövetkezeti Központ Likvidációs Osztály
Tiszavidéki Termelő és Értékesítő Szövetkezet, Szatmár*

Üzletrészérdekeltség 115.000,- P

Magyar Ruggyantaárugyár Rt.

Uzinele Chimice Române S.A. București, Șoseaua Pandurilor 63.
A magyar vállalat érdekeltsége 1.390 db á 200 lej = 278.000,- lej n.é. részvény (2%)

Gumiárukat előállító gyár.

A vállalat a háborús cselekmények következtében és közelebbi adatok hiányában egyéb felvilágosítást adni nem tud, arra vonatkozólag sem, hogy a birtokukban volt 1.390 db részvény jelenleg hol van.

*Mezőgazdasági és Kémiai Ipartelepek Rt.
Vegy- és Élelmiszeripari Rt., Nagyvárad*

Alaptőke: 533.400,- P (5.334 db á 100,- P)

A magyar vállalat érdekeltsége 2668 db részvény (50%) 1943. évi értékelés szerint: 266.800,- P

Ipari tevékenységet kifejtő szerv.

Az érdekeltségi részvények Sacha Silb. Roman, Avocat, București, Aleea Metropoliei-nél vannak letétben.

Rendelkezési jog nincs biztosítva.

Hitelezői érdekeltség 1947. évben: 1,441.384,- P

1940. évben [Észak-]Erdély visszacsatolásakor fenti vállalat jogelődjét államosították.

Új vállalat létesült Vegyi és Élelmiszeripari Rt. név alatt és ennek következtében a régi lej névértékű részvények egyenként 100.- pengő névértékű részvényre cseréltettek át. Az új vállalat a felszabadulás után a CASBI hatáskörébe került, mely hatóság a vállalatot egy szövetkezetnek adta bérbe.

Hatvani Cukorgyár Rt.

Brassói Cellulozegyár Rt.

A magyar érdekeltség 20 db részvény a Leszámítoló Bank letétben. A bejelentés egyéb adatot nem tartalmaz.

Vasmegyei Cukorgyár Rt. Sárvár

Industria Lânei S.A. Timișoara

(Wollindustrie Aktiengesellschaft, Timișoara)

Hitelezői érdekeltség:

25.544,2,11 L á 16.- 408.706,30 P

147.202,08 \$ á 3.398 500.192,67 P

pengőkövetelés 168.091,65 P

összes követelés 1943. dec. 31.-i

pengő értékben 1,076.990,62 P

Fenti követelések a Magyar Nemzeti Banknak és a Pénzügyminisztérium Külföldön Károsultak Osztályának bejelentetett.

A követelés fennállása csak könyveléssel igazolható. A vonatkozó okmányok és levelezés megsemmisült.

A bejelentés szerint a követelés állítólag a Deutsch Ig. és Fia cukor konszern szétválása folytán keletkezett.

*Tejipari Központ
Szatmári Sajt- és Vajtermelő Rt., Szatmárnémeti.*

Alaptőke: 100.000,- P 2.000 drb á 50,- P n.é. részvény.

A magyar vállalat érdekeltsége 100%-os.

A vállalat részvényeinek tulajdonosa az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ m.sz.

A berendezési tárgyak egy részét 1941. őszén Budapestre felszálították, az ottlévő üzemet a román állam állami tulajdonba vette.

A részvényeket az OMTK egyik jogelődje a Budapesti Központi Általános Tejcsarnok Rt. 1941. június havában vásárolta román állampolgárságú eladótól, aki – áron aluli vételt vitatva – pert indított, mely pert az üzem államosítása következtében szüneteltetik.

Egyéb adatot a bejelentés nem tartalmaz.

*Kőbányai Sörgyárak N.V.
Dreher-Haggenmacher Nagyvárad Sörgyár Rt., Váradszőlős*

Működő iparvállalat.

Alaptőke (1944. évi kompassz szerint) 1.500.000 pengő, 100.000 db 15.- pengős részvény.

A magyar érdekeltség 49.900 db részvény (49.9%), melyből 5.95% az ORACOM S.A.R. bukaresti keretrészvénytársaság részvényeinek 50%-os tulajdonjogán keresztül képezi a magyar vállalat tulajdonát.

A magyar tulajdont képező részvényekből 26.400 drb a bukaresti magyar követségnél van letéve a nagyvárad sörgyár közgyűlésén való megjelenés céljából.

13.900 scrips formájában van a társaságnál

9.600 drb a Pesti Hazai Első Takarékpénztár jogelődjével a Hazi Bankkal 1932. okt. 4-én kötött és 1941. március 1-én meghosszabbított szindikátusi megállapodás alapján a bank bizalmi letétjében őriztetik.

A gyár a román törvények értelmében államosítás alá került, a magyar vállalatnak rendelkezési joga nincs.

Az érdekltség ügyében az ÁEK 1948. nyarán vizsgálatot tartott.

Kőbányai Sörgyárak N.V.

Oracom S.A.R., Bukarest

Kerettársaság, felszámolás alatt.

A tőke megoszlásra vonatkozó adatokat a bejelentés nem tartalmaz.

A bejelentő vállalat érdekltsége 50%-os, míg a részvények másik fele a Pesti Hazai Első Takarékpénztár tulajdonát képezi.

A keretrészvénytársaság azért alakult, hogy 13.900 Nagyváradi Sörgyári részvényt megvásároljon. Célszerűségi okokból a vállalat román alapításként szerepelt, a részvényeket a Nagyváradi Sörgyár üzletbarátai saját nevükön nevezték, a bukaresti magyar követségnél letett nyilatkozataikban azonban elismerték a részvények fentiekben részletezett valódi tulajdoni megoszlását.

A részvények tehát a bejelentő vállalat könyveiben nem szerepelnek.

A vállalat vagyonát a fentemlített 13.900 drb államosított Nagyváradi Sörgyári részvény képezi.

Magyar Textilipar Rt.

Lugoser Textilindustrie A.G., Lugos

A magyar érdekltség 18.980 drb részvény.

Az államosítási státus szerint csak 15.840 drb volt a vállalat birtokában.

Az 1947. évi zárómérleg figyelembevételével a leírásokat a részvényeket 60%-ban szerepelteti 9.504,- Ft. értékben.

Magyar Acélárugyár N.V.

UNIREA (Magyar Acélárugyár Rt. fióktelepe), Cluj, Corvin tér 3.

A gyár területe 10 hold, az ingatlan és felszerelés mai értéke kb. 4.000.000.- forint.

A fióktelepek 1948. június 11.-én államosítottak.

Egyéb adatot a bejelentés nem tartalmaz.

*Alumíniumérc Bánya és Ipar
Magyar-Szovjet Bauxit-Alumínium Rt.
Bélteki Uradalom Erdőgazdasága Rt., Szatmárnémeti.*

Részvénytőke 1 millió P (10.000 db. 100,- P n.é. részvény)

A magyar érdekeltség 950.000.- P (9.500 db á 100,- P n.é. részvény)

Tényleges kereskedelmi tevékenységet kifejtő vállalat.

A magyar érdekeltséget képező részvények a Kereskedelmi és Iparbank Rt.-nél vannak letétben.

A magyar vállalatnak rendelkezési joga nincs.

Hitelezői érdekeltség nincs.

*MOL Gazdasági Levéltár, a Pénzügyminisztérium Nemzetközi Jogi Osztálya
iratai, XIX-L-1-k, 110. doboz, sokszorosított gépirat.*

Rövidítések jegyzéke

Ar. fr. = arany frank
Biz. = Nemzetközi Fizetések Bankja
CASBI = Ellenséges Javakat Kezelő és Felügyelő Pénztár
Ck = cseh korona
Din = dinár
Drb. = darab
F. a. = felszámolás alatt
F. hó = folyó hó
Ffr = francia frank
Gpol. = gazdaságpolitikai (osztály)
Gyosz. = Gyáriparosok Országos Szövetsége
H. = helyettes
K = korona
Kts = kartárs
Küm = külügyminisztérium
MFTR = Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság
MNB = Magyar Nemzeti Bank
MNSZ = Magyar Népi Szövetség
M. = millió
Mrd. = milliárd
N.V. = nemzeti vállalat (az 1948-as államosítások utáni vállalati forma)
ODA = Országos Demokrata Arcvonal (Nemzeti Demokrata Front)
P = pengő
PK = Pénzügyintézeti Központ
Püm. = Pénzügyminisztérium
RM = német Birodalmi Márka
Svfr = svájci frank
SZEB = Szövetséges Ellenőrző Bizottság
Szlk = szlovák korona
Tvr = törvényerejű rendelet
TÜK = titkos ügykezelt (irat)

Tartalomjegyzék

Előszó	5
Magyar vagyon román kézen	
A második világháború utáni magyar-román vagyoni vita, különös tekintettel a romániai magyar vállalatok, pénzintézetek kérdésére	11
Dokumentumok	97
1. Ion Antonescu 498. sz. törvényrendelete azon államok alattvalói vagyonának rendezéséről, akikkel Románia hadiállapotban van	99
2. A Nemzetgazdasági Minisztérium 443. sz. törvényrendelete a Romániával hadi állapotban lévő államok alattvalói javainak helyzetéről	103
3. Az egyes részvénytársaságok ideiglenes kezeléséről szóló 478. sz. törvény	104
4. Az ellenséges vagyonok kezelését elrendelő korábbi jogszabályok kiegészítéséről szóló 644. sz. törvény	108
5. Soltész Pálnak az MKP bukaresti kiküldöttjének levele a hazai pártvezetéshez	111
6. Az Ellenséges Javakat Kezelő és Felügyelő Pénztár felállításáról szóló törvény	115
7. A CASBI-törvény 5822. számú végrehajtási utasítása	123
8. Sajtóhír a CASBI működését ellenőrző bizottság kolozsvári tevékenységéről	135
9. Hirsch Dezső gazdasági megbízott följegyzése a romániai magyar iparvállalatok kérdéséről	138
10. A budapesti külügyminisztérium szóbeli jegyzék-tervezete a Szövetséges Ellenőrző Bizottsághoz	140
11. Lucrețiu Pătrășcanu igazságügyminiszter 104.005/1945. sz. rendelete	141

12. Iklódi Dezső gazdasági megbízott feljegyzése a CASBI-kérdésről	142
13. Keresztes Zoltán követségi titkár jelentése Gyöngyösi János külügyminiszternek a Romániában zárolt magyar vagyonok helyzetéről	148
14. Nékám Sándornak, a Magyar Politikai Misszió vezetőjének jelentése Gyöngyösi János külügyminiszternek az MNSZ beadványáról	151
15. Márton Áron gyulafehérvári római katolikus püspök levele Nagy Ferenc miniszterelnökhöz a CASBI-ügyben	157
16. Iklódi Dezső követségi tanácsos jelentése Gyöngyösi János külügyminiszternek a CASBI-felügyelet alá vont magyar javak helyzetéről	158
17. Nékám Sándornak, a Magyar Politikai Misszió vezetőjének jelentése a CASBI-val kapcsolatos erdélyi magyar sérelmekről	164
18. Nékám Sándornak, a Magyar Politikai Misszió vezetőjének jelentése Gyöngyösi János külügyminiszter számára az MNSZ gazdasági terveiről	167
19. Nékám Sándornak, a Magyar Politikai Misszió vezetőjének újabb jelentése Gyöngyösi János külügyminiszter számára a CASBI-rendelettel kapcsolatban	170
20. Nékám Sándornak, a Magyar Politikai Misszió vezetőjének jelentése Gyöngyösi János külügyminiszter számára a 826. sz. CASBI-törvényről	172
21. A romániai SZEK vezetője, Ivan Z. Szuszajkov tábornok átirata Groza miniszterelnökhöz, és a magyar diplomáciai képviselővel ezzel kapcsolatos jelentései	192
22. Gyöngyössy István követségi tanácsos jelentése Gyöngyösi János külügyminiszternek az újabb CASBI-törvénytervezetről	196
23. Petru Groza miniszterelnök nyilatkozata Gömöri Endre budapesti újságírónak	200

24. Nékám Sándornak, a magyar politikai misszió vezetőjének jelentése a CASBI-kérdéssel kapcsolatos megbeszéléséről . . .	202
25. A 998. számú CASBI-törvényrendelet	208
26. Iklódi Dezső követségi tanácsos újabb jelentése CASBI-ügyben	210
27. Gyöngyössy István bukaresti ügyvivő jelentése Gyöngyösi János külügyminiszternek az S. Oeriu államtitkárnál CASBI-ügyben tartott értekezletről	213
28. Gyöngyössy István bukaresti ügyvivő jelentése Gyöngyösi János külügyminiszternek a Transylvania Bank ügyéről	217
29. Iklódi Dezső követségi tanácsos jelentése Nagy Ferenc miniszterelnöknek az Erdélyi Bank ügyéről	221
30. Sajtóhír a CASBI-gondnokság alá vont magánjavak visszaadásának megkezdéséről	225
31. Összefoglaló az MNSZ képviselői és a CASBI-vezetőség jelenlétében a Groza miniszterelnöknél megtartott értekezletről	228
32. Takácsy Miklós külügyminisztériumi segédtitkár feljegyzése a CASBI-tárgyalásokhoz	233
33. Fáy-Halász Gedeon követségi titkár jelentése Gyöngyösi János külügyminiszternek a Dreher-Haggenmacher Sörgyár esetéről	235
34. A GYOSZ főtitkára, Végh Jenő átírata Bolgár Eleknek, a budapesti tárgyalódelegáció vezetőjének a magyar vállalatokat ért sérelmes román eljárások ügyében	239
35. A CASBI-igazgatás alatt álló magyar javak kérdésének rendezéséről szóló magyar-román diplomáciai jegyzőkönyv	250
36. Gyöngyössy István bukaresti ügyvivő jelentése Gyöngyösi János külügyminiszternek a volt ONCSA-vagyon helyzetéről	259

37. Torday Lajosnak, a Magyar Nemzeti Bank szakértőjének feljegyzése az 1946. május 16-i diplomáciai jegyzőkönyvvel kapcsolatban	267
38. Iklódi Dezső követségi tanácsos jelentése Mihályfi Ernő megbízott külügyminiszternek az A. Joja vezértitkárral történt megbeszélésről	279
39. Ismeretlen személy feljegyzése az Erdélyi Bank ügyéről	281
40. Takácsy Miklós külügyminisztériumi segédtitkár átírata Gyöngyössy István bukaresti ügyvivőnek a Hungária Rt. esetéről	283
41. A 333. sz. CASBI-törvény az 1946/826. és 1946/998. sz. törvény kiegészítéséről és módosításáról	288
42. A Magyar Általános Hitelbank vezetőinek Nyárádi Miklós pénzügyminiszterhez intézett bedványa a romániai érdekeltségeik helyzete ügyében	294
43. Hernád István pénzügyminisztériumi osztályvezető átírata Molnár Erik külügyminiszternek a 333. sz. CASBI-törvénnyel kapcsolatban	297
44. Gyöngyössy István bukaresti ügyvivő jelentései Molnár Erik külügyminiszternek a magyar érdekeltségű pénzügyintézetek és iparvállalatok helyzetéről	303
45. Gyöngyössy István bukaresti ügyvivő jelentése Molnár Erik külügyminiszternek a drasztikus romániai pénzügyi intézkedésekről	321
46. A Pénzügyintézeti Központ feljegyzései az államosított magyarországi bankok romániai érdekeltségeiről	325
47. Ideiglenes megállapodás és aktajegyzet a romániai magyar bankok helyzetének rendezéséről	341
48. Iklódi Dezső követségi tanácsos jelentése Molnár Erik külügyminiszternek a romániai államosításokról	345
49. Széll Jenő bukaresti követ jelentése Molnár Erik külügyminiszternek a romániai iparvállalatok államosításáról	348

50. A külügyminisztérium politikai osztálya feljegyzése a magyar-román államközi kapcsolatokban meglévő függő kérdésekről	351
51. Széll Jenő bukaresti követ jelentése Molnár Erik külügyminiszternek a V. Luca pénzügyminiszterrel folytatott megbeszéléséről	355
52. Aktajegyzet és Tauszk György feljegyzései a romániai magyar pénzügyintézetek kérdéséről folytatott tárgyalásokról . . .	357
53. Antos István pénzügyminisztériumi államtitkár feljegyzése a CASBI-kérdésről	364
54. A Magyarország és Románia közt megkötött CASBI-egyezmény, valamint a IV. sz. magyar-román vegyes szakbizottság jegyzőkönyve	365
55. Széll Jenő követ jelentései Rajk László külügyminiszternek a CASBI-egyezmény kérdéséről	376
56. Czitrom László jelentése a Magyar Általános Hitelbank brassói fiókjának helyzetéről	381
57. Széll Jenő követ jelentése a CASBI-egyezmény végrehajtásáról	384
58. Széll Jenő követ újabb jelentése a CASBI-egyezmény végrehajtásáról és Iklódi Dezső ehhez fűzött kiegészítése . . .	386
59. Csapó Imrénének, a Külügyminisztérium Gazdaságpolitikai Osztálya vezetőjének feljegyzése a magyar-román függő pénzügyi kérdésekről	392
60. Kálló Iván követ jelentése az ingatlanok államosításáról szóló törvény végrehajtásáról	396
61. A Pénzügyintézeti Központ beadványai a Pénzügyminisztériumhoz a felszámolás alatt lévő romániai magyar pénzügyintézetek problémáiról	399
62. A Külügyminisztérium Gazdaságpolitikai Főosztálya feljegyzései a felszámolás alatt lévő romániai magyar bankok ügyéről	412

63. Fekete János pénzügyminisztériumi osztályvezető átirata Kállai Gyula külügyminiszternek a felszámolás alatt lévő romániai magyar bankokról	414
64. Bacsoni Jenő pénzügyminisztériumi főosztályvezető-helyettes átirata Kállai Gyula külügyminiszternek a felszámolás alatt álló romániai magyar bankok ügyében	419
65. A pénzügyminisztérium feljegyzése a magyar természetes és jogi személyek tulajdonát képező, Romániában lévő javakról, jogokról és érdekeltségekről	428
66. A román-magyar pénzügyi tárgyalások előkészítésével kapcsolatos feljegyzések, kimutatások	437
67. A magyar tárgyaló delegáció által benyújtott, a két ország között függőben lévő egyes pénzügyi és gazdasági kérdések végleges rendezése tárgyában készített egyezménytervezet	448
68. Prieszol József közlekedésügyi miniszterhelyettes átirata Olt Károly pénzügyminiszternek a magyar-román pénzügyi tárgyalások előkészítése tárgyában	453
69. A 2. számú magyar-román pénzügyi albizottság ülésének jegyzőkönyve	457
70. A 1. számú magyar-román pénzügyi albizottság ülésének jegyzőkönyve	459
71. A magyar-román pénzügyi delegáció III. plenáris ülésének jegyzőkönyve.	462
72. Antos István pénzügyminiszterhelyettes jelentése a Magyarország és Románia között függőben lévő egyes pénzügyi és gazdasági kérdések végleges rendezéséről folytatott tárgyalásokról	475
73. A Külügyminisztérium Politikai Főosztálya feljegyzése az újabb magyar egyezménytervezettel kapcsolatban, valamint a tervezet szövege	480
74. A magyar-román pénzügyi tárgyalások főbizottsági ülésének jegyzőkönyve	485

75. Egyezmény a Magyar Népköztársaság és a Román Népköztársaság között függőben lévő egyes pénzügyi és gazdasági kérdések végleges rendezése tárgyában	488
76. Antos István Jelentése a magyar-román függő pénzügyi és gazdasági kérdések rendezéséről	491
Melléletek	493
Kimutatás a Pénzügyminisztériumnak bejelentett romániai magyar vállalatokról, érdekeltségekről	495
A Pénzügyminisztérium kimutatása a magyarországi vállalatok bejelentett romániai érdekeltségeiről	502
Rövidítések jegyzéke	519

Kiadja a Pro-Print Könyvkiadó
Felelős vezető: Burus Endre igazgató
Műszaki szerkesztő: Botár Emőke
Megjelenés éve: 2000

Készült a Pro-Print Rt. nyomdájában,
1000 példányban, 33 ív terjedelemben.
Csíkszereda, Temesvári u. 19.

